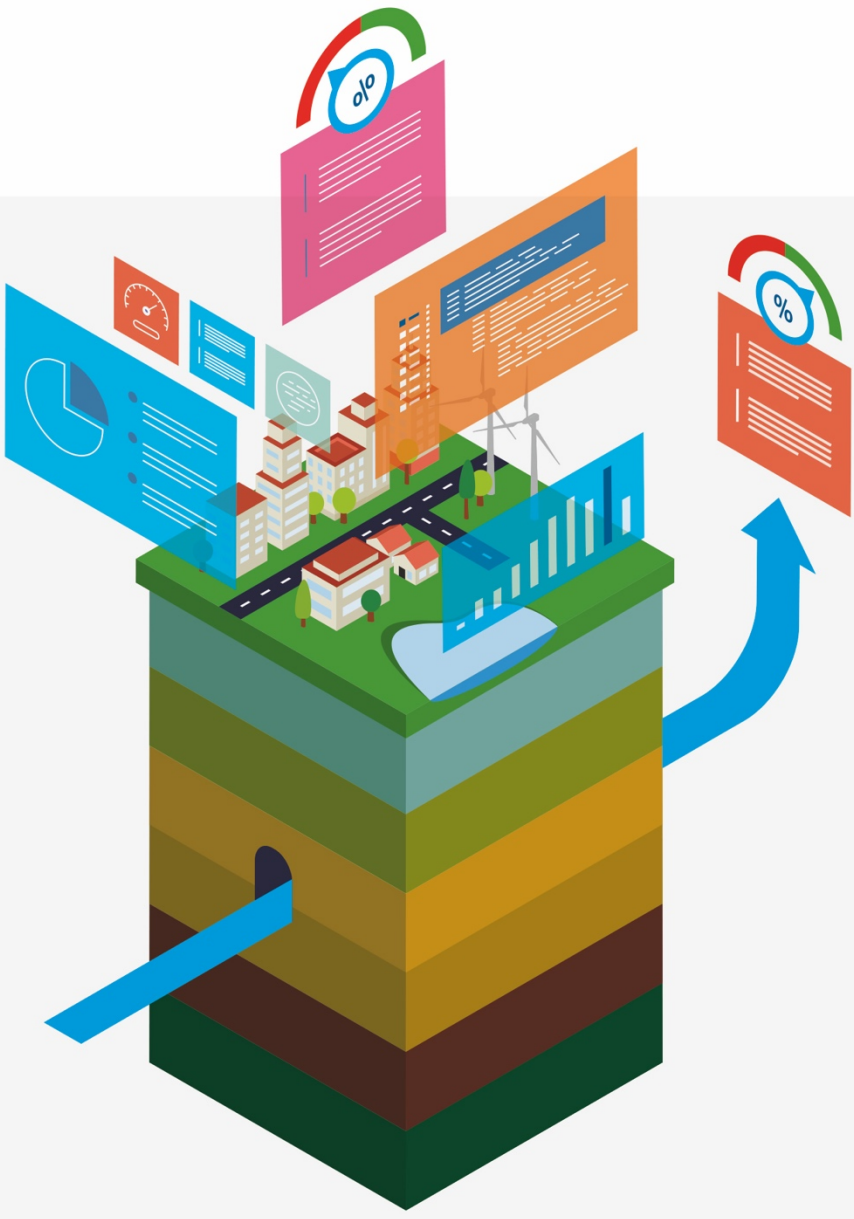
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Verantwoordingsrapportage 2021

Basisregistraties adressen en gebouwen (BAG), grootschalige topografie (BGT) en ondergrond (BRO)

Datum vaststelling door College van B&W:	[Datum]

DiS Geo
Doorontwikkeling in Samenhang

geobasisregistraties.nl

Inhoudsopgave

Managementsamenvatting 3

1. Inleiding 5

1.1 Wettelijke taak 5

1.2 Winstpakkers voor de organisatie 5

2. Resultaten 6

2.1 Resultaten in 2021 6

2.2 Trend over meerdere jaren 6

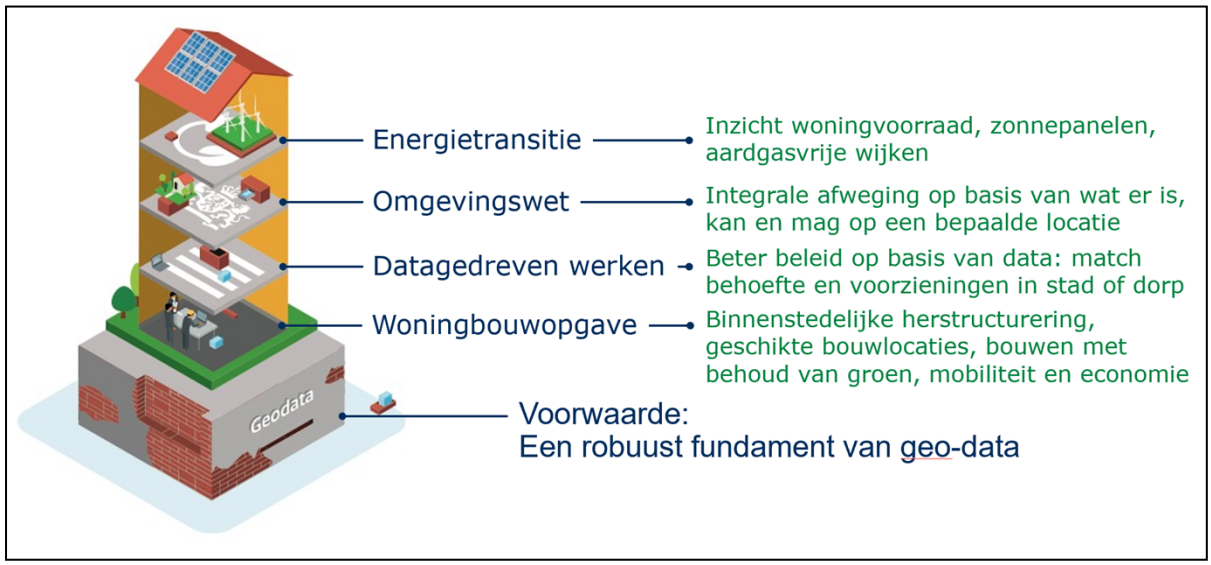
3. Verbeterplan 7

3.1 Maatregelen vorige ENSIA-ronde 7

3.2 Nieuwe verbetermaatregelen 7

Managementsamenvatting

In ons land worden geobasisgegevens jaarlijks meer dan 5 miljard keer gebruikt via de landelijke voorzieningen. Indirect gebruik, via bijvoorbeeld de doorlevering van geodata door fabrikanten van navigatiesoftware, komt daar nog bovenop. Het gebruik blijft jaarlijks stijgen en het maatschappelijk belang van deze gegevens, als onderdeel van de geo-informatie infrastructuur, is daarmee groot. Het is daarom cruciaal om de gegevenskwaliteit landelijk op peil te houden.

Afbeelding: nationale geo-informatie infrastructuur (NGII) als basis voor maatschappelijke vraagstukken (bron: BZK)

Wij leggen als bronhouderorganisatie verantwoording af over het beheer van de basisregistraties adressen en gebouwen (BAG), grootschalige topografie (BGT) en ondergrond (BRO). Dat doen we intern richting de gemeenteraad en aan het Rijk via het directoraat-generaal Bestuur, Ruimte en Wonen van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. De scores, die op de volgende pagina te zien zijn, vormen het resultaat van door ons uitgevoerde zelfevaluaties. Deze evaluaties betreffen de gegevenskwaliteit en de borging van beheerprocessen. Informatiebeveiliging maakt hiervan vooralsnog geen onderdeel uit.

Het beheer van de Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG) wordt sinds 1 juli 2017 uitgevoerd door team Basisregistraties van De Connectie. Het beheer van de Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT) wordt sinds 2020 ook uitgevoerd door De Connectie. De Basisregistratie Ondergrond wordt door de gemeente zelf beheerd.

Gemeente Rheden is als bronhouder verantwoordelijk voor het beheer van de genoemde basisregistraties. Er vindt regelmatig afstemming plaats met de Connectie over de voortgang, knelpunten en ontwikkelingen. Periodiek zijn ook de gemeente Arnhem en Renkum hierbij vertegenwoordigd.

Scores geobasisregistraties 2021 (tijdvak 1 januari 2021 tot en met 31 december 2021):

Basisregistratie	Score	Consequenties score	Verbetermaatregelen
BAG		De BAG maakt onderdeel uit van het stelsel van basisregistraties en is een van de meest gebruikte basisregistraties. Deze registraties zijn essentieel voor een goede dienstverlening van de overheid en andere afnemers. Het gebruik van onjuiste data is niet wenselijk. Onvoldoende gegevenskwaliteit kan leiden tot onjuiste beleidskeuzes, fraude.	In 2021 zijn aan het begin van het jaar een aantal mutaties niet tijdig aangeleverd en een aantal terugmeldingen te laat verwerkt. Hierop is direct actie ondernomen, echter beïnvloedt dit het resultaat nog steeds. Er heeft een technische aanpassing plaatsgevonden, betere inzet van capaciteit en kennisdeling.

< 75% onvoldoende vanaf 75% voldoende

Basisregistratie	Score	Consequenties score	Verbetermaatregelen
BGT		Kwaliteit BGT is op orde*	*score komt voort uit de Ensia vragenlijst eind 2021. Score 100% betekent niet dat er geen verbeteringen zijn. Er wordt continu gewerkt aan consistentie tussen de basisregistraties en optimaliseren van het proces hiervan.

< 75% Onvoldoende vanaf 75% voldoende

Basisregistratie	Score	Consequenties score	Verbetermaatregelen
BRO		Zowel voor wat betreft de aanleverplicht als de gebruiksplicht blijft het een uitdaging om de BRO goed geborgd te houden. De registratie is immers nog in opbouw. Relevante data zijn in de BRO beperkt beschikbaar. Dit betekent ook dat het blijvend aandacht vraagt de BRO goed geborgd te houden, de werking van de opgemaakte processen te toetsen en bij te sturen. Deze registratie bevindt zich nog in een transitiefase. De score van 44% is gebaseerd op de vragenlijst. Echter in 2021 is er veel inzet geweest op de BRO maar er zijn zeker nog stappen te	Wij hebben in 2021 adviesbureau Antea ingehuurd om ons te helpen bij het verder borgen van de BRO in onze organisatie. Wij hebben een periodiek overleg met de betrokken disciplines en diverse controlemomenten ingebouwd. Er zijn afspraken gemaakt met een leverancier zodat wij inzake grondwatermonitoring ontzorgd worden. Er zijn machtigingen geregeld voor toegang tot het bronhouder

		maken. Daarom hebben wij het percentage aangepast. Er zijn nog weinig mogelijkheden geweest om ervaring op te doen met het aanleveren van data aan de BRO. Het raadplegen van de BRO heeft nu nog weinig toegevoegde waarde gezien de tot nu beperkte vulling van de registratie. De meeste data worden niet in opdracht van de gemeente verkregen. Hiervoor geldt de aanleverplicht dan ook niet. Ook de beperkte diversiteit van de ondergrond binnen onze gemeente geeft nog weinig aanleiding tot een beroep op de BRO. De meerwaarde op termijn wordt weldegelijk erkend. Het blijft echter moeilijk om medewerkers te activeren eigenaarschap te nemen van hun aandeel in het proces.	portaal. Bewustzijn blijft een punt van aandacht. Wij sluiten waar mogelijk aan bij klankbordgroep BRO en de diverse BRO events om onze ervaringen te delen en mee te werken aan verbetering.

< 60% Onvoldoende vanaf 60% voldoende

Trend score geobasisregistraties:

Registratie	Score 2018	Score 2019	Score 2020	Score 2021
BAG	98%	76%	85%	82%
BGT	93%	voldoende	100%	100%
BRO	N.v.t.	42%	50%	60%

- **BAG en BGT:**
  Gegevenskwaliteit, proces en organisatie rond de BGT zijn op orde. Samenhang met andere geo-registraties en het gebruik van de BGT verbetert ieder jaar.

  De gemeente Rheden is in control voor wat betreft de BGT en de BAG. (Geo)data worden gebruik door de hele samenleving. Het gebruik van de geobasisregistraties is enorm, indirect en divers. Vaak gebruiken medeoverheden, burgers en bedrijven geo-informatie zonder dit door te hebben. Denk aan het invoeren van een adres in de routeplanner, het opzoeken van een postcode, het bekijken van een kaart. Het is belangrijk de kwaliteit van deze registraties hoog te houden, mee te gaan in de ontwikkelingen -onder andere gericht op de samenhang tussen de registraties- en continu te werken aan verbetering van die kwaliteit.

BRO:
De BRO laat zeker vooruitgang zien maar blijft aandacht vragen. De betrokken disciplines zijn zoveel mogelijk aangehaakt, echter, door de -nu nog- beperkte toegevoegde waarde en lage frequentie van BRO -relevante werkzaamheden blijft het zaak aandacht te besteden aan bewustzijn, ontwikkelingen, proces en organisatie. De BRO is een basisregistratie in opbouw. Dit biedt enerzijds kansen om stapsgewijs op te trekken, anderszijds is er het risico voor verslapping van de aandacht op het onderwerp. Door de structurele overleggen, deelname aan de informatiebijeenkomsten, opvolgen van nieuwsbrieven zet gemeente Rheden zich in om de BRO blijvend te borgen.

1. Inleiding

1.1 Wettelijke taak

De BAG, BGT en BRO maken onderdeel uit van het overheidsstelsel van basisregistraties. Het bijhouden van deze geobasisgegevens is verplicht voor gemeenten, met inachtneming van de bijbehorende kwaliteitseisen. De BAG bevat gegevens over adressen en gebouwen en deze worden centraal beschikbaar gesteld via de Landelijke Voorziening (BAGLV). Het Kadaster beheert de BAGLV en stelt de gegevens beschikbaar aan de diverse afnemers. Organisaties met een publieke taak, zoals ministeries, waterschappen, politiekorpsen en veiligheidsregio's, zijn verplicht de authentieke gegevens uit de registraties te gebruiken. Doordat de overheid op deze manier gegevens éénmalig inwint en meervoudig gebruikt, vraagt men burgers niet naar de bekende weg.

De BGT is een gedetailleerde (in vaktaal: grootschalige) digitale kaart van heel Nederland. Daarin worden alle objecten als gebouwen, wegen, water, spoorlijnen en groen op een eenduidige manier vastgelegd. Het doel van de BGT is de hele overheid gebruik te laten maken van dezelfde basisgegevens over de grootschalige topografie van Nederland.

De BRO bevat gegevens over geologische en bodemkundige opbouw van de Nederlandse ondergrond. Momenteel wordt de BRO stapsgewijs voltooid. Per stap bevat deze registratie steeds meer gegevens over de diepe en ondiepe ondergrond. Deze worden geordend op basis van zogeheten ‘registratieobjecten’. In totaal gaat het om ca. 26 registratieobjecten. Voorbeelden van registratieobjecten zijn de grondwatermonitoringsput of het geotechnisch sondeeronderzoek.

Sinds dit jaar verantwoordt de gemeente zich via ENSIA ook over informatiebeveiliging en informatie-architectuur van de WOZ-uitvoering aan de toezichthouder Waarderingskamer. Op deze terreinen worden aan systemen voor de WOZ-uitvoering steeds hogere eisen gesteld. Dit komt doordat de werkprocessen voor de bijhouding van informatie in grote mate worden geïntegreerd met geobasisregistraties en de geautomatiseerde systemen in toenemende mate werken met elders bijgehouden gegevens.

Naar verwachting zullen de geobasisregistraties en de WOZ in de komende jaren binnen ENSIA verder samen gaan werken.

1.2 Winstpakkers voor de organisatie

In onze organisatie wordt het wettelijk verplicht gebruik van basisregistraties zoveel mogelijk ondersteund door techniek.
Wij werken met een gemeentebrede viewer waarin gegevens uit basisregistraties en andere registraties met elkaar gekoppeld zijn. Op één plek beschikbaar en eenvoudig te raadplegen. Ook zijn er koppelingen aanwezig waardoor taakspecifieke applicaties over de juiste gegevens beschikken.

De viewer maakt diverse toepassingen mogelijk zoals bijvoorbeeld:

- het aanschrijven van bewoners in een bepaald gebied door de koppeling van adresgegevens en persoonsgegevens. Bijvoorbeeld bij het verleggen van de riolering in een straat;
- Het beheer van openbare ruimte (BOR) wordt getekend over de basisregistratie grootschalige topografie;

Daarnaast geeft het combineren van data uit basisregistraties met andere data inzicht in diverse vraagstukken bijvoorbeeld:

- Signaleren van ondermijning door het controleren van het aantal bewoners in relatie tot het gebruiksoppervlak;
- In kaart brengen van risicogebied wateroverlast, geschikte daken voor zonnepanelen;
- Eigendomssituaties in het kader van gebiedsontwikkeling;
- Beoordeling van situaties in het kader van de Wet Waardering Onroerende zaken.

De juistheid van gegevens in basisregistraties kan van levensbelang zijn: hulpdiensten navigeren op basis van de coördinaten uit de Wet Basisregistratie Adressen en Gebouwen!

Ook voor de Omgevingswet zijn geodata onmisbaar. Immers, bij elke vergunningsaanvraag moeten de volgende vragen worden beantwoord: ‘Om welk object gaat het (wat is het), waar staat het precies (waar is het) en op welk perceel ligt het (van wie is het)?’ Deze data komt uit verschillende geobasisregistraties waaronder de BAG en de BGT.

2. Resultaten

2.1 Resultaten in 2021

De score per basisregistratie is opgebouwd uit drie onderdelen: gegevenskwaliteit, kwaliteitsverbeteringstrajecten c.q. transitie en borging proces. Hieronder is de score aangegeven per geobasisregistratie:

Basisregistratie	Onderdeel	Score in %
BAG	Categorie 1: gegevenskwaliteit	72 %
	Categorie 2: proces en organisatie	98 %
	Totaalscore	82 %

Vanaf 75% voldoende

Basisregistratie	Onderdeel	Score in %
BGT	Categorie 1: gegevenskwaliteit	100 %
	Categorie 2: proces en organisatie	100 %
	Totaalscore	100 %

Vanaf 75% voldoende

Basisregistratie	Onderdeel	Score in %
BRO	Categorie 1: gegevenskwaliteit	60 %
	Categorie 2: proces en organisatie	60 %
	Totaalscore	60 %

Vanaf 60% voldoende

- **BAG**
  Het actualiteitspercentage ligt in de eerste 6 maanden van 2021 onder de 95%, als gevolg van te laat aangeleverde vergunningen en twee te laat afgehandelde terugmeldingen. Na aanscherping van de processen is in de maanden daarna een duidelijke verbetering zichtbaar. De maanden oktober en november laten een verslechtering zien, dit is echter een bewuste keuze omdat er nog tientallen oude niet-authentiek verklaarde mutaties bleken te zijn, welke met de oorspronkelijk mutatiedatum alsnog gemuteerd zijn. De controle op niet-authentieke mutaties is nu vast opgenomen in het proces.

- **BGT**

  De kwaliteit van de BGT is op orde. Issues vanuit onder andere de Kadaster dashboards en rapportages worden direct opgelost. Daarnaast wordt vanuit de BGT software en eigen GIS analyses aanvullende issue en onjuistheden opgespoord en opgelost.
  De BGT bevat naast de wettelijk verplichte bouwwerken ook de overige WOZ relevante bouwwerken. Geconstateerde bouwwerken worden voorzien van een bouwjaar en WOZ objectcode. De BGT wordt daarmee binnen het domein WOZ niet alleen gebruikt als basis, maar is ook leverancier van relevante WOZ gegevens: “éénmalige inwinning, meervoudig gebruik”.
  Ook voor de BOR (weg- en groenbeheer) is de BGT de basis. Objecten worden vanuit de BGT overgenomen, verrijkt en voorzien van beheermaatregelen.

- **BRO**

  De Basisregistratie Ondergrond registratie bevindt zich nog in een transitiefase.
  De score geeft aan dat er veel inzet op de BRO is geweest in 2021 maar dat er zeker nog stappen gemaakt moeten worden. Er zijn nog weinig mogelijkheden geweest om ervaring op te doen met het aanleveren van data aan de BRO en het toetsen van de kwaliteit van die data. Het raadplegen van de BRO heeft nog weinig toegevoegde waarde gezien de tot nu beperkte vulling van de registratie. De meeste data worden niet in opdracht van de gemeente verkregen. Hiervoor geldt de aanleverplicht dan ook niet. Ook de beperkte diversiteit van de ondergrond binnen onze gemeente geeft weinig aanleiding tot een beroep op de BRO. De meerwaarde op termijn wordt weldegelijk erkend. Het blijft echter moeilijk om medewerkers te activeren eigenaarschap te nemen van hun aandeel in het proces.

2.2 Trend over meerdere jaren

Trend score geobasisregistraties:

Registratie	Score 2018	Score 2019	Score 2020	Score 2021
BAG	98%	76%	85%	82%
BGT	93%	voldoende	100%	100%
BRO	N.v.t.	42%	50%	60%

- **BAG**

  De scores van de BAG laten een kleine terugval zien. Deze is als volgt te verklaren:
  Een aantal mutaties is te laat aangeleverd en een tweetal terugmeldingen is niet binnen de wettelijke termijn afgehandeld. Daarnaast is geconstateerd dat een aantal objecten met een onjuiste status geregistreerd stond. De oorzaak van de te late aanlevering lag in de extra controle van nieuwe medewerkers die onvoldoende heeft plaatsgevonden door een krappe bezetting. De terugmeldingen bleken wel afgehandeld, er bleek echter verzuimd de status ook aan te passen. Objecten met een onjuiste status bleken niet gemonitord in het dashboard en zijn na eigen onderzoek ontdekt en aangepast. De processen inzake aanlevering en terugmelding zijn aangescherpt. Bij betrokken medewerkers is ingezet op bewustzijn en extra attentie bij het inwerken van nieuwe medewerkers.

- **BGT**

  Gegevenskwaliteit, proces en organisatie rond de BGT verbeteren ieder jaar. Vanuit de vragenlijst 2021 is inmiddels een score van 100% behaald. Maar ook de komende jaren verbeteren we het beheer en bijhouden van de BGT. Steeds meer in samenhang met BAG, WOZ en BOR.
  De scores van de BGT zijn goed. Er wordt veel ingezet op kwaliteitsverbetering en consistentie met andere de basisregistraties.

- **BRO**

  De scores van de BRO laten zien dat er serieuze stappen voorwaarts gezet zijn om de BRO goed te implementeren. Met name in 2021 is in samenwerking met bureau Antea gewerkt aan borging van de BRO binnen de organisatie. Er is echter nog onvoldoende ervaring en daarmee bewijs dat de ingerichte processen goed werken. Deze basisregistratie is nog in opbouw, er komen steeds nieuwe registratieobjecten bij. Dit maakt extra aandacht voor de BRO noodzakelijk. Meer eigenaarschap en eigen initiatief bij de betrokken disciplines is noodzakelijk om blijvend aan de verplichtingen te voldoen en intrinsiek gemotiveerd te werken aan en met de BRO.

3. Verbeterplan

3.1 Maatregelen vorige ENSIA-ronde

- **BAG**
  Het inmeten van definitieve geometrie wordt in samenwerking met de BGT beheerd. Hierdoor is tijdig inmeten geborgd.
  Er vindt regelmatig afstemming plaats met de vergunningverleners en toezichthouders bouw om te waarborgen dat alle bag-relevante statuswijzigingen tijdig worden aangeleverd.

- **BGT**
  De formatie is inmiddels uitgebreid met een kwaliteitsbeheerder BGT en het aantrekken van twee trainees SOR. Er is een proceshandboek BGT opgeleverd. Er is een start gemaakt met het opnemen van WOZ gegevens direct in de BGT: “éénmalige inwinning, meervoudig gebruik”.

3.2 Nieuwe verbetermaatregelen

- **BAG**
  Vergunningen werden in de eerste maanden van 2021 niet tijdig aangeleverd. Vergunningverlening heeft een aanpassing in de software uitgevoerd, waardoor het proces veel beter loopt. In voorkomende gevallen wordt de vergunningverlener direct aangesproken op gemaakte fouten.

  Er bleken nog een aantal niet-authentieke mutaties in de database te staan. Deze zijn opgelost en de controle op authenticiteit is opgenomen in het reguliere proces voor kwaliteitsbewaking.

  Bij betrokken medewerkers is in de loop van 2021 ingezet op bewustzijn en extra attentie bij het inwerken van nieuwe medewerkers.

- **BGT**
  Ondanks de huidige score van 100% zijn voor 2022 de volgende verbetermaatregelen gepland en deels al gestart.
  - Nieuwe BGT functionaliteit voor het importeren van BAG extracten in de BGT applicatie wordt gebruikt. Dit levert geconstateerde verschillen die niet uit andere dashboards en rapportages naar voren komen.
  - De landelijke standaard StUF GEO BAG berichtenverkeer BGT-BAG gaat in het voorjaar 2022 helpen om de BGT-BAG nog meer op elkaar af te stemmen.
  - Op basis van de luchtfoto 2021 is in het najaar van 2021 een grote mutatiedetectie uitgevoerd. De circa 4.000 gesignaleerde mutaties rond bouwwerken worden in 2022 beoordeeld en verwerkt in de BGT. Direct na verwerking wordt een nieuwe mutatiedetectie uitgevoerd op de meest actuele luchtfoto. Geconstateerde bouwwerken worden in de BGT opgenomen met een bouwjaar en WOZ code.

- **BRO**
  Zie toelichting onder 2.2